

แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (TCAS 61)

Motivation on decision-making in continuing the undergraduate degree 2018 at the Mahasarakham University

ภาณุวัฒน์ สว่างแสง¹

Phanuwat Sawangsang¹

Received: 6 July 2019 ; Revised: 4 October 2019 ; Accepted: 25 September 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา ในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (TCAS 61) โดยภาพรวมและ จำแนกตามคณะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์ Krejcie and Morgan ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 660 คน โดยแบ่งเป็นแต่ละคณะและสุ่มตามสัดส่วนที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 41 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .25 ถึง .63 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

¹ นักวิชาการศึกษา, กองบริการการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Educator Profasllona Level, Division of Academic Affairs, Mahasarakham University

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามด้านจะมี ระดับมากจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงของสถาบัน และระดับปานกลางมี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านอิทธิพลของบุคคลและสื่อ และเมื่อเรียงลำดับแรงจูงใจโดยรวมทั้ง 5 ด้าน จากมากไปหาน้อยพบดังนี้ คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ($\bar{X}=4.02$, S.D.=.53) ด้านชื่อเสียงสถาบัน ($\bar{X}=4.01$, S.D.=.61) ด้านหลักสูตร ($\bar{X}=4.00$, S.D.=.53) ด้านค่าใช้จ่าย ($\bar{X}=3.47$, S.D.=.68) และด้านอิทธิพลบุคคลและสื่อ ($\bar{X}=3.38$, S.D.=.78) ตามลำดับ

2. นิสิตที่เลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) ในคณะที่ต่างกันมีแรงจูงใจในการตัดสินใจโดยรวม และรายด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านค่าใช้จ่าย ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงสถาบัน และด้านอิทธิพลบุคคลและสื่อ แตกต่างกัน

คำสำคัญ: แรงจูงใจ, ตัดสินใจ, นิสิตปริญญาตรี

Abstract

The objectives of this research aimed to examine and compare the motivations on decision-making in continuing the undergraduate degree for the academic year 2018 at Mahasarakham University (TCAS 61), overall and classified by faculty. The samples included fresh students in the academic year 2018 of Mahasarakham University. Sample sizing adopted the Krejcie and Morgan method and Stratified Random Sampling was used to select samples from among 660 populations, of which the derived samples were classified by faculty at the proportion prescribed. The instrument used was the 41-item 5-point Likert scale questionnaire with reliability of .94 and discrimination between .25 and .63. The statistics implemented for data analysis were

percentage, mean, standard deviation, and one-way analysis of variance (One-way ANOVA).

The results were as follows.

1. The motivation on decision-making in continuing the undergraduate degree for the academic year 2018 at the Mahasarakham University (TCAS 61) overall was of the high level, was at high level in three areas; personal reasons, curriculum, and the institutional reputation. The motivation was at the moderate level on two areas; cost and the influencers and media. The motivation in five areas prioritized from maximum to minimum was as follows: personal reasons ($\bar{X}=4.02$, S.D.=.53), institutional reputation ($\bar{X}=4.01$, S.D.=.61), curriculum ($\bar{X}=4.00$, S.D.=.53), cost ($\bar{X}=3.47$, S.D.=.68) and influencers, and media ($\bar{X}=3.38$, S.D.=.78).

2. The respondents in the different faculties reported different motivations on decision-making in continuing the undergraduate degree, overall and in each different areas; including personal reasons, cost, curriculum, the institutional reputation, the influencers, and media.

Keywords: Motivation, decision-making, undergraduate students

บทนำ

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเอง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2561: 1-2) เป็นสถาบันการศึกษา

ระดับอุดมศึกษาที่มุ่งมั่นในการส่งเสริมแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับวิชาการ ที่เป็นสากล ให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา สามารถพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยวิชาการ จริยธรรมและคุณธรรม ดังปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “ผู้มีปัญญาพึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน”

การศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม นิสิตแต่ละคนอาจมีเหตุผลแรงจูงใจหรือความต้องการแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ นิสิตยังต้องการความรู้ และประสบการณ์เพิ่มขึ้นเพื่อนำเอาความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานให้มีความก้าวหน้า ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษาเพื่อความก้าวหน้า และความมั่นคงในชีวิต บางคนอาจมีความมุ่งมั่นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมมีความมีชื่อเสียง เกียรติยศและ ยังมีเหตุผลอื่นๆ อีกมากที่แอบแฝงซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจของแต่ละคนล้วนแต่เป็นเรื่องที่น่าสนใจ และน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะนิสิตจำนวนมากมาศึกษาต่อ บางคนก็มีฐานะทางครอบครัวที่ดี และเกรดเฉลี่ยสะสมที่สูง แต่ทุกคนที่มาศึกษาต่อ ต้องมาใช้ชีวิตเป็น นิสิตเท่าเทียมกัน ต้องมีความตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร และอดทนให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้มุ่งหวังไว้

แรงจูงใจ (Motivation) ของนิสิตที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี นั้นมีเหตุผลแตกต่างกันไป ซึ่งคำตอบที่จะได้จากการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้อาจนำไปใช้เป็นข้อมูลให้กับกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัย

มหาสารคามนำไปพิจารณาถึง เหตุผลที่ทำให้ นิสิตเข้าศึกษาต่อ และสามารถใช้อัตราในการปรับปรุงหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพดีขึ้น และนำไปประกอบการวางแผนกำหนดนโยบายได้ เพราะนโยบายผลิตบัณฑิตเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ รู้จักใช้ความรู้ มีความคิดกว้างไกล ทันสมัย และมีคุณธรรม

มนุษย์มีแรงจูงใจ 2 อย่าง คือ แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นภาวะที่บุคคลต้องการที่กระทำหรือเรียนรู้ บางสิ่งบางอย่างด้วยตนเองไม่ต้องอาศัยสิ่งภายนอก เช่น ต้องการเรียนเพื่อต้องการความรู้ ความชำนาญ หรือมีความอยากรู้อยากเห็น และแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นสิ่งที่กระตุ้นภายนอก เช่น สิ่งของเกียรติยศ ปริญญาบัตร ความเจริญก้าวหน้า ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์มีความต้องการที่จะต้องแสวงหาในสิ่งเหล่านั้น ส่วนความต้องการ (Needs) มนุษย์มีความต้องการมากมายหลายอย่างจนไม่มีขอบเขตจำกัด ซึ่งทั้งความต้องการที่เกิดจากความคิดคำนึง ความต้องการด้านจิตใจ หรือความต้องการ ทางกาย

ซึ่งเป็นความต้องการที่ขาดมิได้ ดังนั้น ความต้องการในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นหรือมีความก้าวหน้าขึ้น (อารีย์ พันธุ์มณี, 2537: 181)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คณะ 86 สาขาวิชา ซึ่งในปีการศึกษา 2561 นั้นมหาวิทยาลัยได้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระบบ TCAS (Thai University Center Admission System) ซึ่งมีทั้งหมด 5 รอบ ซึ่งแต่ละรอบมีรูปแบบการคัดเลือกที่มีลักษณะต่างกัน และสถานะการณ์ในปัจจุบันการมีนักเรียนที่จะเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวนน้อย แต่สถาบันการศึกษาที่มีการเปิดการเรียนการสอนระดับ อุดมศึกษามีเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้มีการแข่งขัน การรับเข้าศึกษาของแต่ละสถาบัน เป็นผลทำให้เราต้องมีการศึกษาข้อมูลว่าสิ่งใดที่กลุ่มเป้าหมายต้องการทราบเพื่อ จะได้นำข้อมูลเหล่านั้นไปสร้างแรงจูงใจในด้านต่าง ๆ ให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อตัดสินใจเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจอะไรบ้างที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ในการวางแผนออกแบบ การประชาสัมพันธ์ ให้ตรงตามความสนใจของผู้เข้าเรียนมากยิ่งขึ้น และเป็นข้อเสนอแนะให้กับผู้บริหารในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี และวางแผนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) โดยภาพรวมและจำแนก ตามคณะ

2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) จำแนกตามคณะ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ตัวแปรอิสระ คือ คณะที่นิสิตตัดสินใจเข้าศึกษา

1.2 ตัวแปรตาม แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (TCAS 61) ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านค่าใช้จ่าย ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงของสถาบัน และด้านอิทธิพลของบุคคลและสื่อ

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คณะทั้งสิ้น 9,763 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ Krejcie and Morgan โดยผู้วิจัยสุ่มมา 660 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified

Random Sampling) ขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1.2.1 จำแนกนิสิตชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2561 แยกออกเป็นคณะทั้ง 20 คณะ

1.2.2 ทำการสุ่มรายชื่อ นิสิตโดยสุ่มแบบไม่เป็นสัดส่วน (Non-Proportional Stratified Random Sampling) ในแต่ละคณะทั้ง 20 คณะ โดยใช้ช่วงการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- จำนวนประชากรต่ำกว่า 50 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 1-20

- จำนวนประชากร 50 -1,000 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 21- 40

- จำนวนประชากรเกิน 1,000 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 41- 60 ดังตารางนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ

1. แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) มีทั้งหมด 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม
เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของ

นิสิตที่เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี
ประจำปีการศึกษา 2561

ลำดับ	คณะ	กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คณะแพทยศาสตร์	156	30
2	คณะเภสัชศาสตร์	97	30
3	คณะพยาบาลศาสตร์	106	30
4	คณะสาธารณสุขศาสตร์	464	30
5	คณะสัตวแพทยศาสตร์	546	30
6	คณะวิทยาศาสตร์	353	30
7	คณะเทคโนโลยี	53	30
8	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	150	30
9	คณะวิทยาการสารสนเทศ	597	30
10	คณะวิศวกรรมศาสตร์	920	30
11	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฯ	220	30
12	คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ	1,906	60
13	คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม	591	30
14	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	938	30
15	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	1,070	60
16	คณะศึกษาศาสตร์	561	30
17	คณะศิลปกรรมศาสตร์	214	30
18	วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	120	30
19	คณะนิติศาสตร์	631	30
20	คณะวัฒนธรรมศาสตร์	70	30
รวม		9,763	660

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (TCAS 61) จะแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัว

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านค่าใช้จ่าย

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านหลักสูตร

ส่วนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านชื่อเสียงสถาบัน

ส่วนที่ 5 สอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจด้านด้านอิทธิพลของบุคคลและสื่อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ ที่เป็นปลายเปิดจำนวน 1 ข้อ

การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายและศึกษาทฤษฎี เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61)

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2551: 55-59)

3. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1-2 มาสร้างแบบสอบถาม เรื่องแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและในการใช้ภาษา

5. นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อพี่เลี้ยงนักวิจัยเพื่อพิจารณา

6. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการพิจารณา จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

7. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ความสอดคล้อง (IOC) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2552: 107) เพื่อหาผลรวมของคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แล้วนำมหาราคาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ถึง 1.00 ซึ่งแสดงว่าข้อ

คำถามในแบบสอบถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง .06 ถึง 1.00 ซึ่งผู้วิจัยจึงคัดเลือก ข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .60-1.00 จำนวน 43 ข้อ และทำการปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

8. นำแบบสอบถามปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 60 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ และหาค่าอำนาจจำแนก

8.1 นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก รายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2552: 50-54) คัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .25-.63 ทั้ง 41 ข้อ

8.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ในข้อ 7 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับโดยหาค่า

สัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2552: 50-54) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

9. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ทั้ง 41 ข้อมาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) โดยภาพรวมและการแยกตามคณะโดยใช้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) เมื่อจำแนกตามคณะโดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระดับดีมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงของสถาบัน และระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านอิทธิพล

ของบุคคลและสื่อ เมื่อเรียงลำดับของแรงจูงใจทั้ง 5 ด้าน นิสิตที่เข้าศึกษา มีแรงจูงใจเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านเหตุผล

ส่วนตัว ด้านชื่อเสียงสถาบัน ด้านหลักสูตร ด้านค่าใช้จ่าย และ ด้านอิทธิพลบุคคลและสื่อ ตามลำดับ (ดังแสดงตาราง 1)

ตาราง 1 การจัดเรียงลำดับระดับของแรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านค่าใช้จ่าย ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงของสถาบัน และด้านอิทธิพลของบุคคลและสื่อ ทั้ง 5 ด้าน

แรงจูงใจในการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับของแรงจูงใจ
ด้านเหตุผลส่วนตัว	4.02	.53	มาก	1
ด้านชื่อเสียงของสถาบัน	4.01	.61	มาก	2
ด้านหลักสูตร	4.00	.53	มาก	3
ด้านค่าใช้จ่าย	3.47	.68	ปานกลาง	4
ด้านอิทธิพลบุคคลและสื่อ	3.38	.78	ปานกลาง	5
โดยรวม	3.77	.50	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า นิสิตมีระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (TCAS 61) โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน มีด้านที่อยู่ในระดับมาก 3 ด้านคือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงของสถาบัน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้านคือ ด้านค่าใช้จ่าย และด้านอิทธิพลบุคคล และสื่อ

2. นิสิตที่เลือกเข้าศึกษามีแรงจูงใจ ในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) ขณะที่ต่างกันมีแรงจูงใจโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านค่าใช้จ่าย ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงสถาบัน และด้านอิทธิพลบุคคลและสื่อ แตกต่างกัน (ดังแสดงตาราง 2)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (TCAS 61) ของนิสิตที่เข้าศึกษาคณะต่างกัน

แรงจูงใจ	SOV	DF	SS	MS	F	p
แรงจูงใจโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	19	43.455	2.287	11.879**	.000
	ภายในกลุ่ม	640	123.226	.193		
	รวม	659	166.681			
ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	19	28.799	1.516	6.253**	.000
	ภายในกลุ่ม	640	155.138	.242		
	รวม	659	183.937			
ด้านค่าใช้จ่าย	ระหว่างกลุ่ม	19	62.772	3.304	8.649**	.000
	ภายในกลุ่ม	640	244.478	.382		
	รวม	659	307.250			
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	19	18.473	.972	3.778**	.000
	ภายในกลุ่ม	640	164.721	.257		
	รวม	659	183.194			
ด้านชื่อเสียงสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	19	80.985	4.262	16.525**	.000
	ภายในกลุ่ม	640	165.075	.258		
	รวม	659	246.061			
ด้านอิทธิพลบุคคลและสื่อ	ระหว่างกลุ่ม	19	68.698	3.616	6.971**	.000
	ภายในกลุ่ม	640	331.974	.519		
	รวม	659	400.672			

จากตาราง 2 พบว่า นิสิตที่เข้าศึกษาคณะต่างกันมีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (TCAS 61) มีแรงจูงใจโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมและแยกตามคณะ

1.1 จากการศึกษาแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามด้านจะมีระดับมากจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงของสถาบัน และระดับปานกลางมี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านอิทธิพลของบุคคลและสื่อ เมื่อพิจารณารายด้านจำนวน 5 ด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมแต่ละด้าน คือ

ด้านเหตุผลส่วนตัว มีแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า นิสิต มีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาเพราะมหาวิทยาลัย มีช่องทางารรับครึบที่เหมะสม สะดวกและมหาวิทยาลัยมีที่ตั้งใกล้ภูมิลำเนา และต้องการเข้ามาหาความรู้และประสบการณ์

มีความภาคภูมิใจที่ได้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุรี ผาผง (2552: 1-49) พบว่า ผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ระบบพิเศษ ที่มีเพศต่างกัน ผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ระบบพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2552 มีแรงจูงใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะมีผลมาจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามก่อตั้งโดยมุ่งเน้นเป็นมหาวิทยาลัยชุมชน เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐบาลไม่ได้มุ่งแสวงหาผลกำไร และยังมีกรให้ทุนการศึกษา และยั้งตั้งในเขตชุมชน จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และครองชีพมีความเหมะสมจึงเป็นแรงจูงใจให้นิสิตตัดสินใจเข้าศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ด้านค่าใช้จ่าย มีแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า นิสิต มีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาเพราะ มหาวิทยาลัยมีภูมิลำเนาใกล้ที่พัก จึงทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าครองชีพไม่สูงมากนัก และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยก็เหมะสมกับการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัวขาว กมลศิลป์

(2540: 91) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาสายสามัญโดยวิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาศุนย์ บริการการศึกษา นอกโรงเรียนอำเภอจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจรายด้านมีแรงจูงใจอยู่ในระดับสูง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหน้าที่การงานหรืออาชีพ ด้านสถาบัน และค่าใช้จ่ายส่วนด้านอิทธิพลต่อการจัดจูงของบุคคล และสื่อ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักสูตร มีแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก พบนิสิต มีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา เพราะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีหลักสูตรตรงกับความต้องการของ นิสิต มีการเรียนการสอน หน่วยกิตที่เหมาะสม มีความเป็นสากล เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้นมีตลาดงานรองรับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุรี ผาผง (2552: 1-49) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ระบบพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ระบบพิเศษ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว

ด้านค่าใช้จ่าย ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงสถาบัน ด้านอิทธิพลของบุคคล และสื่อ พบว่าผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ระบบพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2552 มีแรงจูงใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านชื่อเสียงของสถาบัน มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก พบว่านิสิตมีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาเพราะ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีชื่อเสียง มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีอาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยร่มรื่น และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพที่มั่นคงได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัสรา จันโทมุข (2542: 98-99) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ ภาพลัทธิ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ ภาพลัทธิในด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม ด้านสวัสดิการและด้านชื่อเสียงของสถาบัน ผลของการศึกษาค้นคว้า พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาพลัทธิ ของ

นักเรียน นักศึกษารวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านชื่อเสียงของสถาบัน ด้านสังคม ด้านอาชีพ และด้านสวัสดิการ

ด้านอิทธิพลของบุคคล และสื่อแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่านิสิต มีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาเพราะได้รับข้อมูลการเข้าศึกษาจาก ครูแนะแนว รุ่นพี่ และข่าวประชาสัมพันธ์ของทางต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และมีบุคคลใกล้ชิดแนะนำ และเคยศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงมีผลช่วยให้ตัดสินใจในเข้าศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรเมศวร์ โพธิ์คล้าย (2541: 89) ได้ทำวิจัยแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านเจตคติ และความสนใจต่อวิชาศิลปะด้านดนตรี และนาฏศิลป์ไทย ด้านอิทธิพลการชักจูงจากบุคคล และสื่อด้านเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อโดยส่วนรวม และจำแนก

ตามภาควิชาอยู่ในระดับปานกลาง มีด้านเจตคติ และความสนใจต่อวิชาศิลปะด้านดนตรี และนาฏศิลป์ไทย อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอิทธิพลการชักจูงจากบุคคลและสื่อ และด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ บุญประสิทธิ์ ลีตระกูล (2543: 113-114) ได้ศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยจูงใจที่มีต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม 3 ด้าน คือ ด้านเจตคติและความสนใจ ด้านอิทธิพลการชักจูงจากบุคคลและสื่อ และด้านเศรษฐกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา 2542 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยส่วนรวม และจำแนกตามวุฒิการศึกษาเดิม และแผนกวิชา มีปัจจัยจูงใจต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านเจตคติและความสนใจที่นักศึกษาวุฒิเดิม ประกาศนียบัตรแผนกช่างยนต์

ช่างก่อสร้าง ช่างกลโรงงาน และช่างเชื่อมโลหะ และโลหะแผ่น มีปัจจัยจูงใจในระดับมากที่สุด และนักศึกษาวุฒิเดิมมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปัจจัยจูงใจโดยส่วนรวม ด้านอิทธิพลการชักจูงจากบุคคลและสื่อ และด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับกลาง

1.2 จากการเรียงลำดับระดับของแรงจูงใจทั้ง 5 ด้านโดยรวมนิสิตที่เข้าศึกษา มีแรงจูงใจทั้ง 5 ด้าน โดยมีการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านชื่อเสียงสถาบัน ด้านหลักสูตร ด้านค่าใช้จ่าย ด้านอิทธิพลบุคคลและสื่อ

2 นิสิตที่เลือกเข้าศึกษามีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561 (TCAS 61) ในขณะที่ยังต่างกัน มีแรงจูงใจโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านค่าใช้จ่าย ด้านหลักสูตร ด้านชื่อเสียงสถาบัน และด้านอิทธิพลบุคคลและสื่อ มีแรงจูงใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญ โสภกา (2551: 93-101 พบว่าบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ด้านสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ด้านหลักสูตรที่กำลังศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการประกอบอาชีพในปัจจุบันด้านรายได้ประจำต่อเดือน ที่มีแรงจูงใจด้านสถาบันที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านอายุ ด้านการประกอบอาชีพในปัจจุบัน ด้านรายได้ประจำต่อเดือน ที่มีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การประชาสัมพันธ์ ข้อมูล การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ ความนำข้อมูลเกี่ยวกับ เกณฑ์ ช่องทางการรับเข้าศึกษาโดยละเอียดอีกทั้งควมมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการวิจัยมีการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การวิจัยมีผลเชิงคุณภาพมากขึ้นควรจัดให้มีการสนทนากลุ่มเป้าหมายเพื่อสังเคราะห์หาแรงจูงใจ

ในการตัดสินใจเข้าศึกษาของมหา
วิทยาลัยมหาสารคามต่อไป

สนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณ
รายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
2562 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ โครงการ

บรรณานุกรม

- เจริญ โสภาก. (2551). *แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ถวิล เกื้อกุลวงศ์. (2530). *การบริหารการศึกษามัยใหม่: ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2552). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. มหาสารคาม: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. (2551). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. มหาสารคาม: ภาควิชาวิจัยและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญประสิทธิ์ ลีตระกูล. (2543). *ปัจจัยจูงใจที่มีต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัวขาว กมลศิลป์. (2540). *ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาสายสามัญโดยวิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาบริหารศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ประพนธ์ ลิ้มมหิธร. (2544). การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ และสาขาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา. ปัญหาพิเศษ ปร.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัย บูรพา.
- ปรเมศวร์ โพธิ์คล้าย. (2541). แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อวิทยาลัย นาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัสรา จันโทมุข. (2542). แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาพสิทธิ์. รายงานศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- มยุรี ผาผง. (2552). แรงจูงใจการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ระบบ พิเศษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2560). ระเบียบการรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาใน ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2561. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2552). ระเบียบวิธีการวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2552). สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการศึกษา. กภาพสิทธิ์: ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำและคณะ. (2552). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กภาพสิทธิ์: ประสานการพิมพ์.
- อารีย์ พันธุ์มณี. (2537). ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ 1412.